

Avrasya Ekonomik Birliği kuruldu

Ali Serdar Bolat

1 Haziran 2014

Kazakistan - Rusya Federasyonu - Beyaz Rusya (Belarus) arasında 2010 yılında Gümrük Birliği kurulmuş, mallar bu üç ülke arasında kontrollü olarak serbestçe dolaşmaya başlamıştı.

1 Temmuz 2011 itibarıyla da, bu ülkelerin vatandaşları için sınırlardan geçişte gümrük kontrolü kaldırılmıştı.

1 Ocak 2012 günü Gümrük Birliği resmen yürürlüğe girmişti.

3 Ocak 2012 günü Moskova'ya resmi bir ziyaret yapan Kırgızistan Hkmet Başkanı Almazbek Atambayev, Gümrük Birliği Aday yeliği için başvurmuş, öncelikle gözlemci statüsü tanınmasını istemişti.

29 Mayıs 2014 günü ise, Gümrük Birliği yesi bu üç ülke arasında Avrasya Ekonomik Birliği kuruldu.

Kazakistan'ın başkenti Astana'da bir araya gelen

-- Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev,

-- Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin, ve

-- Beyaz Rusya (Belarus) Devlet Başkanı Aleksandr Lukaşenko

Birliğin kuruluş anlaşmasını imzaladılar.

Böylece, Avrasya'da, AB ve ABD'nin etkisine karşı durabilecek yeni bir g merkezi kurulmuş oldu.

Soldan sağa: Nazarbayev, Lukaşenko, Putin

Birlik anlaşması,  devletin parlamentoları tarafından onaylanarak 1 Ocak 2015 günü yürürlüğe girecek.

Üç ülkenin nüfus durumu şöyle:
Beyaz Rusya: 10 milyon
Kazakistan: 18 milyon
Rusya Federasyonu: 142 milyon
Toplam nüfus: 170 milyon

Birlik üyesi üç ülkenin toplam gayrisafi yıllık hasılası 2.7 trilyon dolar.

Bu anlaşma ile, bu üç ülkenin vatandaşları, bir izin veya belge gerekmeksizin bu topraklarda serbestçe çalışma hakkı kazanıyorlar.

Mal, hizmet, sermaye ve emek için serbest dolaşım sağlanıyor.

Dev bir ortak pazar kuruluyor.

Bu üç ülke, enerji, sanayi, tarım ve ulaşım gibi ekonominin kilit sektörlerinde koordineli, ortak bir program izleyecek.

Eşit ve adil bir rekabet ortamı oluşturulacak. Her üç ülkedeki tüketicilerin ve üreticilerin hakları ve çıkarları korunacak. Bir ülkedeki üretimin diğer ülkedeki üretimi ezmesine izin verilmeyecek.

Bu amaçla kurulan rekabet ve anti-tröst sekreterliğine Nurlan Şadibekoviç Aldabergenov getirildi.

Birlik Yönetim Kurulu için bakınız: <http://www.customsbemoscow.org/home/05-subjects/organisations/01-customs-union/eurasian-economic-commission/board-of-the-eurasian-economic-commission>

Petrol ve petrol ürünleri üretiminde 2025 yılına kadar entegrasyon sağlanacak. Elektrikte entegrasyon için 2019 yılında çalışmalara başlanacak.

2010 Gümrük Birliği sonrası Kazakistan'ın diğer iki ülkeye yaptığı ihracat %63, bu ülkelerden yaptığı ithalat %98 arttı.

Rusya federasyonu - Belarus arasındaki ticaret 12 milyar dolardan 24 milyar dolara çıktı.

Kazakistan'ın yerli üreticisinin zayıf düşmesi ihtimali sorunu da Birlik Rekabet Sekreteri Şadibekoviç'in gündeminde.

Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan ile **Kırgızistan** Cumhurbaşkanı Almazbek Atambayev de Astana'daki toplantıya iştirak ederek, Avrasya Ekonomik Birliği'ne katılmaya istekli olduklarını gösterdiler. **Tacikistan** da isteki görünmektedir.

Bilindiği gibi, Ermenistan ve Kırgızistan BDT (Eski Sovyet Cumhuriyetlerinin oluşturduğu Bağımsız Devletler Topluluğu) üyesidir. Ancak, Birlik üyesi olmak için BDT üyesi olmak şart değil. **Vietnam, Hindistan ve İsrail**, Birlik ile ayrıcalıklı ticaret anlaşması imzalamak için başvurular.

Rusya, Gürcistan'a Birliğe katılma çağrısında bulundu. Ancak Gürcistan, Avrupa Birliği ile yakınlaşma taraftarı. Tıpkı Azerbaycan gibi.

Ukrayna, faşist darbeden önce Gözlemci Üye statüsünde idi. Şu anda durumu belirsizdir.

BDT, üye ülkelere ekonomik, teknolojik ve mali olarak bir vaatte bulunmadığı, sadece sosyo-kültürel bir yakınlık söylemi üzerine kurulduğu için başarısız olmuştu. Avrasya Ekonomik Birliği ise, tam aksine, üye ülkelerin her türlü ekonomik sorununu çözme programı ile bir ortak pazar üzerinden ekonomik entegrasyona gitmeyi vaat ediyor. Bu açıdan başarılı olması beklenmektedir.

Lukaşenko, Nazarbayev, Putin